

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ: МАТЕРІАЛИ ДО БІБЛІОГРАФІЇ (за матеріалами книгознавчої періодики (2006–2011 рр.))

Закон України “Про видавничу справу” позиціонує її як сферу суспільних відносин. Засади, принципи, пріоритети загалом, система формування інформаційного простору засобами книговидавництва – дієвий спосіб трансформації українського суспільства. Планований розвиток системи соціальних комунікацій загалом і видавничої справи зокрема гарантує максимальний коефіцієнт корисної дії основних інформаційних потоків.

Відтак формування перспективної моделі книговидавництва потребує аналітико-синтетичних досліджень її сучасного стану, що дозволяє визначити водночас і нагальні проблеми, і стратегічні концепції галузі, відповідно відображені на рівні державної політики. Невід’ємним показником рівня розвитку видавничої справи, що, в свою чергу, представляє також загалом рівень розвитку інформаційного простору, є репертуар української книги. Основні характеристики тематико-типологічного діапазону українського книговидавництва свідчать про його пріоритети та новітні тенденції. Означені питання сучасного українського книговидавництва глобально окреслені в межах монографічних досліджень, численних конференційних матеріалах тощо.

З іншого боку, ці актуальні проблеми вимагають мобільного реагування та вирішення, яке адекватно забезпечує періодичні видання. На сторінках фахової періодики як потужного галузевого ресурсу систематично та цілеспрямовано окреслюють основні тенденції розвитку сучасної видавничої справи. Отже, джерельна база представлено бібліографічного посібника – публікації з проблем видавничої справи у фахових виданнях¹, хронологічно окреслена 2005–2011 рр. Бібліографічний опис здійснено згідно з чинними стандартами².

I. Підсумки, проблеми та перспективи розвитку українського книговидавництва

1. **Афанасенко О.** Книжковий ринок України як система: питання формування та розвитку / Олена Афанасенко // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 8. – С. 7–10.

2. **Афанасенко О.** Читання як об’єктивний чинник розвитку книжкового ринку України / Олена Афанасенко // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 1. – С. 9–11.

3. **Афонін О.** Видавництва та книготорговельні мережі. Хроніка відносин / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 4. – С. 8–10.

4. **Афонін О.** Динаміка змін у видавничій сфері в умовах кризи у січні – лютому 2009 року / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 3. – С. 4–5.

5. **Афонін О.** Друге пришестя... але не Бога / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 11. – С. 8–9.

6. **Афонін О.** Караван іде? / Олександр Афонін // Друкарство. – 2006. – № 3. – С. 5–11.

¹ У бібліографічному посібнику представлено, зокрема, публікації з книгознавчих часописів і збірників наукових праць, а саме: науково-практичного журналу “Вісник Книжкової палати”, науково-технічного збірника “Поліграфія і видавничі справи”, наукового журналу Державної Академії керівних кадрів культури і мистецтв “Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія”, науково-практичного журналу “Друкарство”, збірників наукових праць “Наукові записки Інституту журналістики”.

² ДСТУ ГОСТ 7.1.2006 “Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” (ГОСТ 7.1-2003IDT).

7. **Афонін О.** Проблеми, що хвилюють українських видавців і книгорозповсюджувачів / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 10. – С. 3–5.
8. **Афонін О.** Рекомендації з удосконалення українського книговидання / Олександр Афонін, Наталія Петрова // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 1. – С. 3–5.
9. **Афонін О.** Тези до Звіту Правління Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів про діяльність за період з 25 лютого 2004 року до 25 лютого 2005 року / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 2. – С. 7–9.
10. **Афонін О.** Українська книга в контексті фінансово-економічної кризи 2009 року / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 3. – С. 6–9.
11. **Афонін О.** Українська книга доби незалежності в системі соціальних комунікацій / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 7. – С. 3–5.
12. **Афонін О.** Українські книжкові реалії 2010-го / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 3. – С. 3–5.
13. **Афонін О. В.** Стратегічний план розвитку української видавничої справи на 2007–2008 роки / О. В. Афонін // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 1. – С. 8–13.
14. **Афонін О. В.** Шановні творці книги і книголюби! / О. В. Афонін // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 1. – С. 6–7.
15. **Бужбецька А.** Маркетингові стратегії та українське книговидання / Анастасія Бужбецька // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 5. – С. 18–19.
16. **Буряк С.** 2007-й: аналіз і прогноз українського книговидання / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 12. – С. 9.
17. **Буряк С.** Аналіз випуску друкованої продукції в 2006 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 4. – С. 9–15.
18. **Буряк С.** Аналіз випуску друкованої продукції в 2007 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 5. – С. 4–9.
19. **Буряк С.** Аналіз випуску друкованої продукції в 2008 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 5. – С. 11–16.
20. **Буряк С.** Аналіз випуску друкованої продукції в 2009 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 12. – С. 8–14.
21. **Буряк С.** Аналіз і прогноз українського книговидання в 2006 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 12. – С. 9–12.
22. **Буряк С.** Аналіз і прогноз українського книжкового ринку в 2005 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 12. – С. 7–11.
23. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2009 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 5. – С. 6–15.
24. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску друкованої продукції в 2010 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 5. – С. 3–11.
25. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску книжкових видань за перше півріччя 2009 року / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 7. – С. 5–8.
26. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску книжкових видань за перше півріччя 2010 року / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 7. – С. 8–11.
27. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску книжкових видань за перше півріччя 2011 року / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 7. – С. 6–8.
28. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску книжкової продукції в 2010 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 12. – С. 3–10.

29. **Буряк С.** Аналітичний огляд випуску книжок і брошур в Україні у першому півріччі 2008 року / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 7. – С. 9–12.
30. **Буряк С.** Випуск друкованої продукції в 2005 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 5. – С. 7–12.
31. **Буряк С.** Випуск книжок і брошур видавництвами та видавничими організаціями за регіонами України в 2005 році / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 8. – С. 6–9.
32. **Буряк С.** Книговидання – 2008 : аналіз і прогноз випуску книжкової продукції / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 12. – С. 4–8.
33. **Грет Г. П.** Книговидання в незалежній Україні : організаційний та тематичний аспекти / Г. П. Грет, К. А. Хемчян // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 1. – С. 13–17.
34. **Гуцол Г.** Наукові дослідження книжкової палати України у 2006 році / Галина Гуцол // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 3. – С. 9–14 ; № 4. – С. 5–8 ; № 5. – С. 11–15.
35. Держкомтелерадіо підбито підсумки розвитку інформаційної та видавничої сфер України : [Доповідь виконуючого обов'язки Голови Держкомтелерадіо Володимира Горобцова про стан інформаційної та видавничої сфер України у першому півріччі 2009 року] // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 7. – С. 4.
36. **Дурняк Б.** Перспективи розвитку ринку друкованої продукції України / Богдан Дурняк, Андрій Штангрет, Олександр Мельников // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 11. – С. 9–13.
37. Звіт Правління Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів про діяльність за період з 27 лютого 2008 року до 25 лютого 2009 року // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 2. – С. 6–9.
38. Звіт Правління Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів про діяльність за період з 25 лютого 2009 року по 24 лютого 2010 року // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 2. – С. 5–8.
39. **Зеленська Л. М.** Робота секції “Книгознавства та видавничої діяльності” на Міжнародній науково-практичній конференції / Л. М. Зеленська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 3. – С. 68–69.
40. **Зоренко О.** Ергономічні аспекти і проблеми в комп'ютеризації видавничо-поліграфічної галузі / Оксана Зоренко // Друкарство. – 2006. – № 2. – С. 64–66.
41. **Індутна К.** Державне регулювання видавничої справи в Україні / Катерина Індутна // Друкарство. – 2006. – № 2. – С. 17–20.
42. Колегія Держкомтелерадіо України підбила підсумки роботи в 2008 році та намітила завдання на наступний рік // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 1. – С. 11–12.
43. **Костенко Л.** Система обов'язкового примірника книжкових видань : стан, тенденції та проблеми функціонування / Лариса Костенко // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 2. – С. 6–9.
44. **Манько О. В.** Книжкова цивілізація: проблеми конкуренції / О. В. Манько // Поліграфія і видавничча справа. – 2006. – № 2. – С. 105–115.
45. **Мельник І.** Потрібна Державна стратегічна програма розвитку видавничої галузі / Ігор Мельник // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 3. – С. 6–7.
46. **Никифорок Б.** Друковане життя : реальність сьогодення / Богдан Никифорок // Друкарство. – 2006. – № 5. – С. 5–9.

47. **Палащина Н.** Аналіз публікацій з питань книгознавства та видавничої справи за 2008 рік / Ніна Палащина // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 7. – С. 12–16.

48. Підсумки розвитку інформаційної та видавничої сфер України у першому півріччі 2008 року // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 7. – С. 8.

49. **Погореловська І.** Проблеми впровадження та функціонування системи ISBN / Ірина Погореловська // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 12. – С. 19–22.

50. **Поляков В.** Виконання Закону України “Про обов’язковий примірник документів” державними видавництвами сфери управління Держкомтелерадіо України (2007–2009) / Віталій Поляков, Тетяна Устіннікова // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 4. – С. 8–10.

51. Розвиток інформаційної та видавничої справи України у першому кварталі 2008 року // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 5. – С. 3.

52. **Скиба М.** Книжкова справа в Україні: проблема системного підходу / Микола Скиба // Друкарство. – 2006. – № 4. – С. 11–15.

53. Тези виступу Голови Держкомтелерадіо Ю. О. Плаксюка на засіданні колегії з питання “Про підсумки роботи Державного комітету телебачення і радіомовлення України у 2010 році та основні завдання на 2011 рік” / Юрій Плаксюк // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 2. – С. 3–5.

54. Тези до Звіту Правління Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів про діяльність за період з 16 травня 2006 року до 21 лютого 2007 року // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 2. – С. 13–15.

55. **Теремко В.** Стратегічний контекст діяльності видавництва в теоретико-прикладному вимірі / Василь Теремко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 9. – С. 3–4; № 10. – С. 7–9.

56. **Теремко В.** Стратегічні виклики друкованої культури в електронну еру / Василь Теремко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 5. – С. 14–18.

57. **Теремко В. І.** Деякі особливості утвердження ринкових засад у книговидавничій галузі України / В. І. Теремко // Поліграфія і видавнича справа. – 2006. – № 2. – С. 35–39.

58. **Тимошик М.** Українське книгознавство в лещатах застарілих ідеологічних догм / М. Тимошик // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. – № 1. – С. 51–62.

59. **Худавердян В.** Російсько-український книжковий ринок: стан і перспектива / Володимир Худавердян, Юрій Сапожников // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 8. – С. 7.

60. **Швайка Л. А.** Видавничо-поліграфічна справа в Україні: стан, конкурентоспроможність, перспективи / Л. А. Швайка // Поліграфія і видавнича справа. – 2011. – № 2. – С. 10–13.

61. **Швайка Л. А.** Передумови розвитку вітчизняного видавничого підприємства / Л. А. Швайка // Поліграфія і видавнича справа. – 2006. – № 2. – С. 3–6.

II. Репертуар української книги

1. **Бабенко Ж. В.** Бібліометричний моніторинг як засіб вивчення вітчизняного видавничого репертуару з питань філософії / Ж. В. Бабенко // Поліграфія і видавнича справа. – 2008. – № 2. – С. 17–22.

2. **Буряк С.** Аналіз випуску навчальних і методичних видань для загальноосвітньої школи та вищих навчальних закладів / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 11. – С. 9–12.
3. **Буряк С.** Аналітичний огляд науково-популярних видань та видань художньої літератури / Світлана Буряк // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 11. – С. 6–8.
4. **Василик Л. Є.** Літературно-художні видання у контексті сучасних суспільно-культурних тенденцій / Л. Є. Василик // Поліграфія і видавнича справа. – 2008. – № 2. – С. 22–28.
5. **Вернигора О. М.** Книжкові видання для найменших читачів : проблеми і перспективи / О. М. Вернигора // Наукові записки Інституту журналістики. – 2008. – Т. 31. – С. 49–54.
6. **Волкова Н.** Динаміка і тенденції випуску навчальної та наукової літератури для вищої школи в умовах ринкової економіки України / Наталія Волкова, Наталія Халікян // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 12. – С. 16–19.
7. **Грабська А. В.** Студентська преса в українському інформаційному просторі / А. В. Грабська // Наукові записки Інституту журналістики. – 2008. – Т. 31. – С. 136–142.
8. **Гуманенко О. О.** Видавництво “Степова Еллада” : творення навчальної літератури нового покоління / О. О. Гуманенко // Поліграфія і видавнича справа. – 2008. – № 2. – С. 28–32.
9. **Давидченко Т. С.** Типологічна класифікація дитячих періодичних видань в Україні / Т. С. Давидченко // Наукові записки Інституту журналістики. – 2008. – Т. 30. – С. 116–121.
10. **Зелінська Н. В.** Наукова книга у репертуарі українських видавництв: нагромаджуючи “символічний капітал” / Н. В. Зелінська // Поліграфія і видавнича справа. – 2011. – № 1. – С. 19–25.
11. **Заряда Н.** Аналітичний огляд газет, виданих в Україні у 2009 році / Наталія Заряда // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 4. – С. 10–15.
12. **Зубко Н. Н.** Ринок політичної книги в Україні (2003–2007 рр.) : стан та тенденції розвитку, тематико-типологічні доміанти / Н. Н. Зубко, М. В. Цьорох // Поліграфія і видавнича справа. – 2008. – № 2. – С. 32–43.
13. **Кобишева В. С.** Проблеми типології українських періодичних видань про культуру / В. С. Кобишева // Наукові записки Інституту журналістики. – 2006. – Т. 25. – С. 132–135.
14. **Ковба Ж. М.** Проблеми випуску та поширення навчальної вишівської книги / Ж. М. Ковба // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2010. – № 2. – С. 62–66.
15. **Конюшенко І. В.** Академічні видання музичної тематики : проблеми їх функціонування та розповсюдження в Україні / І. В. Конюшенко // Наукові записки Інституту журналістики. – 2010. – Т. 40. – С. 148–155.
16. **Костенко М. С.** Метричні особливості вітчизняного репертуару книг з проблем соціології / М. С. Костенко // Поліграфія і видавнича справа. – 2008. – № 2. – С. 47–52.
17. **Лебедева-Гулей О. З.** Тенденції розвитку української газетної публіцистики 1991–2006 рр. / О. З. Лебедева-Гулей // Наукові записки Інституту журналістики. – 2006. – Т. 25. – С. 81–85.

18. **Лебідь С.** Регіональні особливості репертуару книг видавництв України 2005 року : Центральна і Південна Україна / Світлана Лебідь // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 12. – С. 13–16.
19. **Лесюк О.** Бібліометрична діагностика розвитку книжкового потоку з митної справи України у 1991–2009 роках / Ольга Лесюк // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 11. – С. 7–10.
20. **Литвиненко О.** Особливості видавничого асортименту мультимедійної дитячої продукції в Україні / Ольга Литвиненко // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 12. – С. 10–14.
21. **Литвиненко О.** Якісні параметри національного книговидавання дитячої художньої літератури / Ольга Литвиненко // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 8. – С. 7–11.
22. **Музиченко Н.** Аналіз газетних видань України за роки незалежності (1991–2007 рр.) / Наталія Музиченко // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 8. – С. 4–6.
23. **Палащина Н.** Аналіз публікацій з питань книгознавства та видавничої справи за 2008 рік / Ніна Палащина // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 7. – С. 12–16.
24. Сьогодні, засноване на традиціях : [інтерв'ю з генеральним директором Видавництва “Освіта” Тамарою Віталіївною Ткаченко] / Інтерв'ю провів Костянтин Дмитренко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 6. – С. 1.
25. **Ткаченко С.** Аналіз підручників для підготовки фахівців банківсько-фінансової сфери / Світлана Ткаченко // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 12. – С. 18.
26. **Фронощук М. В.** Тенденції формування репертуару сучасних видавництв релігійної літератури в Україні / М. В. Фронощук // Наукові записки Інституту журналістики. – 2011. – Т. 45. – С. 203–207.
27. **Халікян Н.** Інноваційні технології книговидавання і книгорозповсюдження в умовах економічної кризи з використанням веб-технологій / Наталія Халікян // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 4. – С. 15–17.
28. **Хомінський С. Й.** Огляд вітчизняної наукової літератури з екологічної проблематики в засобах масової комунікації / С. Й. Хомінський // Наукові записки Інституту журналістики. – 2007. – Т. 28. – С. 58–62.
29. **Черниш Н. І.** Енциклопедичне книговидавання в Україні : здобутки та проблеми в умовах ринку / Н. І. Черниш // Поліграфія і видавнича справа. – 2006. – № 2. – С. 30–34.
30. **Шатрова М.** Випуск неперіодичних друківаних видань літератури з образотворчого мистецтва, виданих в Україні в 1996–2005 роках / Марина Шатрова // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 9. – С. 4–8.

Підготували:

*доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка Наталія ДЕМЧУК
бібліотекар Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка Оксана ЖДАНЮК*

Стаття надійшла до редколегії 17. 12. 2012

Прийнята до друку 19. 12. 2012